

RNDr. Miroslav Šobr
Katedra fyzické geografie a geoekologie
Albertov 6
128 43 Praha 2

V Bílenicích 19.5.2007

P o s u d e k

na diplomovou práci Dagmar Uchytílové: Mapování upravenosti toku a hledání možnosti protipovodňové ochrany v oblasti horního povodí Svratky.

Předložená diplomová práce má 159 stran textu, který je doplněn 6 grafy, 25 mapami, 29 fotografiemi a 8 tabulkami. Samostatně je zařazeno 10 příloh, které jsou převážně dalšími mapami. Bylo by asi vhodné, zařadit jejich názvy do seznamu grafů, map, obrázků a tabulek na konci práce (od str. 130). Seznam použité literatury čítá 69 položek, 9 mapových a datových podkladů a 2 elektronické odkazy, které jsou řádně a jednotně citovány. Práce je psána čtivě, vyskytuje se zde ale řada překlepů a formulací, které do odborného textu nepatří (jsou vyznačeny v posuzovaném výtisku práce).

Práce je logicky rozčleněna podle zásad desetinného třídění do deseti kapitol. V úvodu si autorka klade cíle práce a vymezuje zájmové území – horní povodí Svratky. Podkapitola 1.3 nenesse podle mého názoru nejšťastnější název „Pracovní prostředí“, jedná se o popis postupu zpracování diplomové práce.

Druhá kapitola je fyzickogeografickou charakteristikou studované oblasti, kapitola je převzata z bakalářské práce autorky. Podrobněji jsou studovány hydrologické, hydrografické a klimatické charakteristiky oblasti, pozornost je věnována i vývoji struktury krajiny a vývoji jejího osídlení. Celá tato rešeršní kapitola tvoří značnou část práce, všechny dílčí charakteristiky jsou popsány velmi podrobně. V podkapitole Klimatické poměry jsou uvedeny citace Romportl 2003, jedná se ovšem o geomorfologickou práci, kde autor rovněž přebíral klimatické charakteristiky zřejmě z práce Quitt (1969), jak autorka cituje pouze v posledním odstavci podkapitoly, je zapotřebí vždy citovat primární zdroj. Autorkou vypočtený sklon povodí v části hydrografie je špatně, nelze dělit převýšení v povodí délkou toku. Při hodnocení odtokových poměrů se autorka dopustila řady nepřesností, převážně ve formulování svých hodnocení vypočtených průměrných průtoků (jsou vyznačeny v posuzovaném výtisku práce), všechny grafy by si zasloužily rozsáhlejší komentáře. Rovněž povodňové situace na Svratce by si zasloužily podrobnější zpracování, např. údaje o průtocích v době jarní povodně 2006 na str. 40 by měly vyšší vypovídací schopnost, kdyby byly vyneseny do grafu.

Třetí kapitola přináší výčet faktorů, které mají vliv na srážko-odtokový režim v krajině, zejména na vznik a průběh povodně. Kapitola je rešerší dostupné literatury, opět je provedena velmi podrobně a je doplněna výstižným shrnutím, kde jsou dokumentovány hlavní přírodní a antropogenní faktory mající vliv na vznik a průběh povodně.

Kapitola č. 4 se zabývá systémem protipovodňové ochrany v ČR. Autorka vyčerpávajícím způsobem popisuje systém právních norem a opatření, zvláštní důraz je kladen na Vodní zákon, Strategii ochrany před povodněmi na území ČR, program Prevence před povodněmi a na Plán hlavních povodí ČR. Rovněž se autorka zabývá systémem preventivních protipovodňových opatření v krajině, přičemž vzhledem k tématu své práce klade důraz na opatření v horních částech povodí.

Vlastní výsledky terénního mapování jsou shrnuty v kapitole 5. Nejprve je v práci popsán charakter záplavového území, vhodně je popis doplněn mapami záplavového území, které autorka popisuje a hledá možné škody, které by způsobilo vyběžení vodního toku při povodňové situaci. Na základě vlastního mapování je hodnocena antropogenní upravenost

toku a údolní nivy. Hodnocení je provedeno pomocí metodiky MUTON, výsledky jsou zobrazeny na přehledných dílčích mapách. Podkapitola 5.3 se věnuje mapování geomorfologických následků povodně, postrádám však v jejím úvodu vysvětlení, následky jaké povodně byly mapovány. Autorka zmiňuje pouze to, že její mapování proběhlo několik měsíců po možných povodních, které se vyskytují nejčastěji na jaře či v létě.

Za zdařilou považuji kapitolu 6, kde autorka plní cíle své práce a na základě vlastního terénního mapování se snaží hledat vhodná řešení protipovodňové ochrany v povodí horní Svratky. Je zde rovněž diskutována problematika plánované výstavby vodní nádrže Borovnice.

Připomínky:

str. 20 – nadmořská výška se udává bez tečky za m, opakuje se několikrát!

str. 21 – bylo by vhodné, uvést nadm. výšku stanice Svratouch

str. 32 – špatné jednotky u specifického odtoku

str. 70 – do odborného textu nepatří zdvojnásobení (Tato kapitolka se věnuje...), ale i jinde v textu

str. 118 – za mapou č. 19 nelogicky následuje mapa 5

str. 156 – u příloh 9 a 10 chybí měřítko a orientace výřezů map

Závěrečné hodnocení.

I přes výše uvedené nedostatky soudím, že práce splnila své cíle a doporučuji ji přijmout k obhajobě. Hodnocení práce navrhnu podle průběhu obhajoby a na základě autorčinných reakcí na posudky a na případné dotazy.

Miroslav Šobr

